

نگاه **زکيه عاشقی**؛ تاریخ‌پژوه

«حدیث پژوهی»

یادگاری از آیت‌الله محمدی ری شهری

صیانت از میراث روایی شیعه

از اوایل سال ۹۰ شمسی با چند تن از دوستان پژوهشگر، گروهی تشکیل دادیم و تصمیم گرفتیم که در موضوع تاریخ انبیای عظام(ع) تحقیق کنیم. در آن دوره و البته همچنان تا امروز، معتقد بوده و هستم که تاریخ انبیا، حلقه مفقوده‌ای در تاریخ نگاری‌های معمول و متعارف ماست. حلقه‌ای مفقوده که اگر درباره آن تحقیقات مفصلی صورت بگیرد، می‌تواند خلأهای زیادی که حتی در زمینه تاریخ باستان کشورهای مختلف وجود دارد را روشن کند و پاسخ بسیاری از ابهامات را بدهد.

به هر روی مطالعه را، از زندگانی حضرت آدم(ع) آغاز کردیم اما از همان ابتدا متوجه شدیم که متأسفانه در کتاب‌های موجود با موضوع تاریخ انبیا عظام(ع)، اسرارآلییات زیادی وجود دارد و در بیان تاریخ زندگانی حضرت ابوالبشر(ع)، روایات متناقض دیده می‌شود. پس از آن در بخش مربوط به زندگانی حضرت شیث نبی(ع) و سپس سایر پیامبران، بیشتر با روایت‌های متناقض درگیر شدیم. تا اینکه بعد از مشورت با یکی از استادان، تصمیم گرفتیم که برای تشخیص روایت صحیح از روایت‌های جعلی در تاریخ انبیا، به سراغ احادیث معصومین(ع) برویم. البته ایشان به اعضای گروه پژوهشی توصیه کرد که برای این امر به سراغ کتاب حدیثی «بحرالانوار» نرویم، زیرا تشخیص احادیث ضعیف، حسن و یا ثقه، به علم رجال نیاز دارد که ما از آن بی‌بهره بودیم؛ او همچنین توصیه کرد که سراغ مجلدات مجموعه روایی «میزان الحکمه» برویم و احادیث ائمه درباره انبیای الهی را، در این کتاب جست‌وجو کنیم. همین پیشنهاد سرآغاز آشنایی، با آثار حدیثی زنده‌یاد آیت‌الله محمد محمدی ری‌شهری شد. میزان الحکمه در آن مقطع، به واقع راه‌گشای ما در پژوهش بود. هر بار که در مجلد ۱۲ این اثر، در باب یکی از انبیای الهی، حدیثی می‌یافتیم که شبهه‌ای مهم را درباره تاریخ زندگی یکی از پیامبران خدا می‌زود و نقطه‌ای تاریک را روشن می‌کرد، با تمام وجود برای آقای ری‌شهری، برای تالیف و تدوین این اثر گران دعای می‌کردیم. کمی بعد نگارنده این سلسطو، با مجلدات «دانشنامه امام حسین(ع)» که به کوشش آیت‌الله ری‌شهری به چاپ رسیده بود، آشنا شد.

این بار نیز با غور کردن در مداخلی که اطلاعات کمی درباره آن وجود داشت، متوجه می‌شدم که پاسخ شبهات زیادی درباره تاریخ کرپلا و مرتطین با حضرت اباعبدالله(ع)، در این دانشنامه آورده شده است. مداخلی که باعث نگاشته شدن چندین مقاله درباره بانوان عشاوری‌ای شد که گاهی شبهاتی درباره مقاطعی از زندگانی آنها وجود داشت.

زنده‌یاد آیت‌الله محمد محمدی ری‌شهری

بی‌تردید پژوهشگران فراوانی، از آثار روایی گرانسنگی که به همت زنده‌یاد آیت‌الله محمدی ری‌شهری در دانشکده علوم حدیث محمدی ری‌شهری در دانشکده علوم حدیث نشر یافته است، برخوردار شده‌اند. هرچند باید سالیان طولانی بگذرد، تا ارزش خدمات آن عالم پژوهنده در تالیف و تدوین کتسب حدیثی، با توجه به نیاز امروز پژوهشگران، در تالیف و تدوین کتب حدیثی، برای عموم محققان و علاقه‌مندان مشخص شود

بی‌تردید پژوهشگران فراوانی، از آثار روایی گرانسنگی که به همت زنده‌یاد آیت‌الله محمدی ری‌شهری در دانشکده علوم حدیث نشر یافته است، بر خوردار شده‌اند. هر چند باید سالیان طولانی بگذرد تا ارزش خدمات آن عالم پژوهنده در تالیف و تدوین کتسب حدیثی، با توجه به نیاز امروز پژوهشگران، برای عموم محققسان و علاقه‌مندان مشخص شود.

این همه که به‌عنوان جزئی از کارنامه آیت‌الله ری‌شهری بدان اشارت رفت، جدا از خدماتی که وی در مسئولیت‌های سیاسی خود، به نظام جمهوری اسلامی و کشور ارائه کرده است، خدماتی بس ارزنده در ساحت علوم دینی و حدیثی که در نهایت باعث شد، باقیات و صالحات گرانقدری از خویش بر جای بگذارد. توصیف رهبر معظم انقلاب اسلامی از مجموعه خدمات آن اندیشمند فرزانه را، ختام این و حیزه قرار می‌دهیم: «آیت‌الله سیدشهاب‌الدین مرعی‌نقی، جزو معتمدان آیت‌الله پروجردی مرع‌اول شیعیان بود. بااین همه برخی عقاید آیت‌الله شریعتمداری، وی را از سایر علما و مراجع حوزه علمیه قم، متمایز ساخته بود. زیرا او از ابتدای جوانی، طرفدار «سلطنت مشروطه» بود و به‌علیه همین اعتقاد نیز، در سال ۱۳۲۶ ش همراه با چند روحانی دیگر و با وجود مخالفت برخی علمای بزرگ تبریز در آن دوره، از قبیل آیت‌الله شهیدی و آیت‌الله دوزدوزانی، به دیدار محمدرضا پهلوی رفت؛ این اعتقاد در سال‌های بعد، به ارتباط بیش‌تر آیت‌الله شریعتمداری با دربار منجر شد و همین مرادود، در نهایت شکافی بزرگ میان او با سایر علمای معاصر ایجاد کرد. در واقع اگر چه شریعتمداری با شروع نهضت‌اسلامی به رهبری امام خمینی (ره) ابتدا به همراهی با نهضت پرداخت، اما در اردیبهشت ۱۳۴۳ در اطلاعیه‌ای خطاب به روحانیون طرفدارش در تبریز اعلام کرد: «من کاری به فعالیت‌های ضدولتی ندارم و بی‌طرف می‌باشم.» به هر روی در طول سالیان مبارزه و تبعید رهبر کبیر انقلاب، ارتباط آیت‌الله شریعتمداری با رژیم پهلوی، ابعاد گسترده‌تری به‌خود گرفت؛ روهی‌ای که موجبات اعتراض طلاب، انقلابیون و حتی مردم عادی علیه مواضع وی را فراهم می‌کرد.

روزهایی که بر مامی گذرد، تداعی گز اربعین رحلت آیت‌الله محمدمحمدی ری‌شهری است. شخصیتی که با روحیه انقلابی، عمری همراه با مجاهدت را، از دوران مبارزه با رژیم پهلوی تا تأسیس نظام جمهوری اسلامی و خدمت به آن، سپری کرد. زنده‌یاد ری‌شهری از دهه ۶۰ تا اواخر ۸۰ شمسی، مسئولیت‌های گوناگونی بر عهده داشت که هم به نیکی توانست از پس انجام آنها بر آید و هم اصول انقلابی خویش، به‌سان سادزه‌یستی و آوده نشدن به مظاهر دنیا، باند و جناح گرایی و نهایتاً ایستادگی بر اجرای قانون را، رعایت کند. یکی از نقاط عطف زندگی سیاسی آیت‌الله ری‌شهری، به‌عنوان نمادی از بصیرت و مدیریت صحیح و بی‌طرفانه، در دوران ریاست‌تو بر دادگاه انقلاب اسلامی، ارتش برمی‌گردد، به‌ویژه در جریان دستگیری و بازجویی متهمین دو کودتاس‌ای نافرجام نقاب و صادق قطب‌زاده، مدیریت قابل تقدیری که به موجب شد، هم نظام از خطری بزرگ نجات پیدا کند و هم تا سرحد امکان، شان مرجعیت آیت‌الله شریعتمداری به‌عنوان یکی از عناصر دخیل در کودتای قطب‌زاده حفظ شود. در مقاله بی‌آمده، ضمن بر شمردن اتهامات آیت‌الله شریعتمداری در این کودتا و خطری که از ناحیه وی متوجه نظام جمهوری اسلامی بود، به بررسی نقش زنده‌یاد ری‌شهری در دفع آن پرداخته‌ایم. امید آنگاه مفید آید.

روزهایی که بر مامی گذرد، تداعی گز اربعین رحلت آیت‌الله محمدمحمدی ری‌شهری است. شخصیتی که با روحیه انقلابی، عمری همراه با مجاهدت را، از دوران مبارزه با رژیم پهلوی تا تأسیس نظام جمهوری اسلامی و خدمت به آن، سپری کرد. زنده‌یاد ری‌شهری از دهه ۶۰ تا اواخر ۸۰ شمسی، مسئولیت‌های گوناگونی بر عهده داشت که هم به نیکی توانست از پس انجام آنها بر آید و هم اصول انقلابی خویش، به‌سان سادزه‌یستی و آوده نشدن به مظاهر دنیا، باند و جناح گرایی و نهایتاً ایستادگی بر اجرای قانون را، رعایت کند. یکی از نقاط عطف زندگی سیاسی آیت‌الله ری‌شهری، به‌عنوان نمادی از بصیرت و مدیریت صحیح و بی‌طرفانه، در دوران ریاست‌تو بر دادگاه انقلاب اسلامی، ارتش برمی‌گردد، به‌ویژه در جریان دستگیری و بازجویی متهمین دو کودتاس‌ای نافرجام نقاب و صادق قطب‌زاده، مدیریت قابل تقدیری که به موجب شد، هم نظام از خطری بزرگ نجات پیدا کند و هم تا سرحد امکان، شان مرجعیت آیت‌الله شریعتمداری به‌عنوان یکی از عناصر دخیل در کودتای قطب‌زاده حفظ شود. در مقاله بی‌آمده، ضمن بر شمردن اتهامات آیت‌الله شریعتمداری در این کودتا و خطری که از ناحیه وی متوجه نظام جمهوری اسلامی بود، به بررسی نقش زنده‌یاد ری‌شهری در دفع آن پرداخته‌ایم. امید آنگاه مفید آید.

به دور از انقلاب و مبارزه
آیت‌الله العظمی سیدمحمدکاظم شریعتمداری، از علما و مراجع تقلید حوزه علمیه قم، در فاصله دهه‌های ۳۰ تا ۶۰شمسی بود. وی تحصیلات مقدماتی خویش را، در دادگاه خودت تبریز آغاز کرد و سپس در سال ۱۳۰۴ شمسی، به قم رفت و در حوزوی را در این شهر، تا سطوح بالا ادامه داد. آیت‌الله شریعتمداری بعدها، به همراه چهره‌هایی چون: امام خمینی(ره)، آیت‌الله سیدمحمدرضا گلپایگانی و آیت‌الله سیدشهاب‌الدین مرعشی‌نقی، جزو معتمدان آیت‌الله پروجردی مرع‌اول شیعیان بود. بااین همه برخی عقاید آیت‌الله شریعتمداری، وی را از سایر علما و مراجع حوزه علمیه قم، متمایز ساخته بود. زیرا او از ابتدای جوانی، طرفدار «سلطنت مشروطه» بود و به‌علیه همین اعتقاد نیز، در سال ۱۳۲۶ ش همراه با چند روحانی دیگر و با وجود مخالفت برخی علمای بزرگ تبریز در آن دوره، از قبیل آیت‌الله شهیدی و آیت‌الله دوزدوزانی، به دیدار محمدرضا پهلوی رفت؛ این اعتقاد در سال‌های بعد، به ارتباط بیش‌تر آیت‌الله شریعتمداری با دربار منجر شد و همین مرادود، در نهایت شکافی بزرگ میان او با سایر علمای معاصر ایجاد کرد. در واقع اگر چه شریعتمداری با شروع نهضت‌اسلامی به رهبری امام خمینی (ره) ابتدا به همراهی با نهضت پرداخت، اما در اردیبهشت ۱۳۴۳ در اطلاعیه‌ای خطاب به روحانیون طرفدارش در تبریز اعلام کرد: «من کاری به فعالیت‌های ضدولتی ندارم و بی‌طرف می‌باشم.» به هر روی در طول سالیان مبارزه و تبعید رهبر کبیر انقلاب، ارتباط آیت‌الله شریعتمداری با رژیم پهلوی، ابعاد گسترده‌تری به‌خود گرفت؛ روهی‌ای که موجبات اعتراض طلاب، انقلابیون و حتی مردم عادی علیه مواضع وی را فراهم می‌کرد.

وقتی حزب خلق مسلمان تأسیس شد
با پیروزی انقلاب اسلامی، آیت‌الله شریعتمداری در ابتدا، مخالفتی علنی با انقلاب و رهبری آن نداشت اما پس از اعلام موجودیت حزب «جمهوری اسلامی» در تاریخ ۱۹ بهمن ۱۳۵۷، طرفداران او با پی‌رورداری از حمایت کامل نامبرده، حزب «جمهوری اسلامی خلق مسلمان ایران» را در روز ۲۴ اسفند ۱۳۵۷ تأسیس کردند. اعلام موجودیت این حزب، آن هم تنها یک‌ماه

تاریخ

روزی خواهد آمد که هیچ‌کس نتواند از شما دفاع کند

زنده‌یاد آیت‌الله محمد محمدی ری‌شهری و مدیریت رسیدگی به پرونده دو کودتا

گزارش
انوشه میرمرعشی
روزنامه‌نگار

روزهایی که بر مامی گذرد، تداعی گز اربعین رحلت آیت‌الله محمدمحمدی ری‌شهری است. شخصیتی که با روحیه انقلابی، عمری همراه با مجاهدت را، از دوران مبارزه با رژیم پهلوی تا تأسیس نظام جمهوری اسلامی و خدمت به آن، سپری کرد. زنده‌یاد ری‌شهری از دهه ۶۰ تا اواخر ۸۰ شمسی، مسئولیت‌های گوناگونی بر عهده داشت که هم به نیکی توانست از پس انجام آنها بر آید و هم اصول انقلابی خویش، به‌سان سادزه‌یستی و آوده نشدن به مظاهر دنیا، باند و جناح گرایی و نهایتاً ایستادگی بر اجرای قانون را، رعایت کند. یکی از نقاط عطف زندگی سیاسی آیت‌الله ری‌شهری، به‌عنوان نمادی از بصیرت و مدیریت صحیح و بی‌طرفانه، در دوران ریاست‌تو بر دادگاه انقلاب اسلامی، ارتش برمی‌گردد، به‌ویژه در جریان دستگیری و بازجویی متهمین دو کودتاس‌ای نافرجام نقاب و صادق قطب‌زاده، مدیریت قابل تقدیری که به موجب شد، هم نظام از خطری بزرگ نجات پیدا کند و هم تا سرحد امکان، شان مرجعیت آیت‌الله شریعتمداری به‌عنوان یکی از عناصر دخیل در کودتای قطب‌زاده حفظ شود. در مقاله بی‌آمده، ضمن بر شمردن اتهامات آیت‌الله شریعتمداری در این کودتا و خطری که از ناحیه وی متوجه نظام جمهوری اسلامی بود، به بررسی نقش زنده‌یاد ری‌شهری در دفع آن پرداخته‌ایم. امید آنگاه مفید آید.

روزهایی که بر مامی گذرد، تداعی گز اربعین رحلت آیت‌الله محمدمحمدی ری‌شهری است. شخصیتی که با روحیه انقلابی، عمری همراه با مجاهدت را، از دوران مبارزه با رژیم پهلوی تا تأسیس نظام جمهوری اسلامی و خدمت به آن، سپری کرد. زنده‌یاد ری‌شهری از دهه ۶۰ تا اواخر ۸۰ شمسی، مسئولیت‌های گوناگونی بر عهده داشت که هم به نیکی توانست از پس انجام آنها بر آید و هم اصول انقلابی خویش، به‌سان سادزه‌یستی و آوده نشدن به مظاهر دنیا، باند و جناح گرایی و نهایتاً ایستادگی بر اجرای قانون را، رعایت کند. یکی از نقاط عطف زندگی سیاسی آیت‌الله ری‌شهری، به‌عنوان نمادی از بصیرت و مدیریت صحیح و بی‌طرفانه، در دوران ریاست‌تو بر دادگاه انقلاب اسلامی، ارتش برمی‌گردد، به‌ویژه در جریان دستگیری و بازجویی متهمین دو کودتاس‌ای نافرجام نقاب و صادق قطب‌زاده، مدیریت قابل تقدیری که به موجب شد، هم نظام از خطری بزرگ نجات پیدا کند و هم تا سرحد امکان، شان مرجعیت آیت‌الله شریعتمداری به‌عنوان یکی از عناصر دخیل در کودتای قطب‌زاده حفظ شود. در مقاله بی‌آمده، ضمن بر شمردن اتهامات آیت‌الله شریعتمداری در این کودتا و خطری که از ناحیه وی متوجه نظام جمهوری اسلامی بود، به بررسی نقش زنده‌یاد ری‌شهری در دفع آن پرداخته‌ایم. امید آنگاه مفید آید.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، آیت‌الله محمدمحمدی ری‌شهری در ابتدا، مخالفتی علنی با انقلاب و رهبری آن نداشت اما پس از اعلام موجودیت حزب «جمهوری اسلامی» در تاریخ ۱۹ بهمن ۱۳۵۷، طرفداران او با پی‌رورداری از حمایت کامل نامبرده، حزب «جمهوری اسلامی خلق مسلمان ایران» را در روز ۲۴ اسفند ۱۳۵۷ تأسیس کردند. اعلام موجودیت این حزب، آن هم تنها یک‌ماه

آیت‌الله سیدمحمدکاظم شریعتمداری

پس از طی مراحل بازجویی از سران کودتای سال ۶۱، روشن شد که آیت‌الله شریعتمداری در این ماجرا نقش داشته است؛ قطب‌زاده و دوستانش در اعتراضات خود اذعان کرده بودند که از ابتدای شروع به فعالیت برای انجام کودتا، توسط سیدمهدی مهدوی، شریعتمداری را در جریان امر قرار داده‌اند و بنا بر اعتراف عباسی، داماد او، مشخص شد که وی نه تنها در جریان کودتا بوده، که مبلغ ۵۰۰هزار تومان هم به مهدوی پرداخت کرده است؛
هاشمی رفسنجانی در خاطرات سال ۶۱خود(کار دیبهشت ۱۳۶۱ ش)، درباره نقش آفرینی آیت‌الله شریعتمداری در کودتای قطب‌زاده می‌نویسد:
«بعدازظهر آقای سید عبدالکریم ا موسوی اردبیلی و آقای اسیدحسن اطهری خرم‌آبادی آمدند و گفتند: آیت‌الله اَحسینعلی ا منطظری می‌خواهد که به امام گفته شود، مسئله آقای شریعتمداری را از این شور بیندازید و در مورد پرونده، از ایشان بازپرسی شود. آقای امحمدمحمدی آری‌شهری هم اطلاع داد که در بازجویی‌های مجدد، ایشان اعتراف‌های جدید کرده و پرداخت پول به آقای اسیدمهدی امهدوی و مذاکره با آقای اَعبدالرضا اَحجازی را هم پذیرفته است…»

از اینکه فکر صحیح در این کار نکرده‌ام، بسیار پشیمانم!

بعد از انتشار اخبار مربوط به اعتراضات سران کودتا و باخبر شدن مردم از ارتباط کودتاچیان با آیت‌الله شریعتمداری، اعتراض‌ها به وی افزایش یافت، به‌طوری‌که در چندین شهر، علیه کودتاگران و به‌ویژه آیت‌الله شریعتمداری، راهپیمایی بر گزار شد. از آنجا که ری‌شهری در آن مقطع، مسئول رسیدگی به این پرونده بود، تصمیم گرفت که برای صحبت با آیت‌الله شریعتمداری، به قم برود. آقای ری‌شهری درباره نخستین جلسه گفت‌وگو با آیت‌الله شریعتمداری در مورد کودتا، در کتاب خاطرات خود

بعد از اعلام موافقت وی، قرار شد تا حزب خلق مسلمان روحانیون نامدار انقلاب تأسیس شده بود، نوعی مقابله و رودررویی با رهبران شناخته شده مبارزات را تداعی می‌کرد. بیشتر اعضای حزب خلق مسلمان، در ۴ آذر قم و تبریز ساکن بودند اما فعالیت‌اعضا و طرفداران این حزب، در شهر تبریز بیشتر بود. چه اینکه از آغازین روزهای پیروزی انقلاب اسلامی، طرفداران آیت‌الله شریعتمداری با سوءاستفاده از عرق قومیتی مردم آذربایجان، در آن منطقه اینگونه تبلیغ کرده بودند که چون در آذربایجان بیشتر افراد مقلد آیت‌الله شریعتمداری هستند، دیگر نباید در سطح مرجعیت، نام امام خمینی(ره) در آن خطه آورده شود! به هر روی به‌دلیل فتنه‌گری‌های حزب خلق مسلمان در قم و تبریز و نشر اخبار آن، مردم به‌شدت منتقد این گروه شده و خواهان انحلال آن بودند. با ادامه این فتنه‌انگیزی‌ها و بالا گرفتن اعتراضات نسبت به عملکرد حزب خلق مسلمان، آیت‌الله شریعتمداری مجبور شد تا انحلال آن را اعلام کند.

شریعتمداری و کودتای نقاب

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، آیت‌الله محمدمحمدی ری‌شهری در ابتدا، مخالفتی علنی با انقلاب و رهبری آن نداشت اما پس از اعلام موجودیت حزب «جمهوری اسلامی» در تاریخ ۱۹ بهمن ۱۳۵۷، طرفداران او با پی‌رورداری از حمایت کامل نامبرده، حزب «جمهوری اسلامی خلق مسلمان ایران» را در روز ۲۴ اسفند ۱۳۵۷ تأسیس کردند. اعلام موجودیت این حزب، آن هم تنها یک‌ماه

شریعتمداری و کودتای قطب‌زاده
دو سال ونیم بعد از شکست کودتای نقاب و با مقاومت جنانه زرمندگان اسلام مقابل ارتش به صلح، دوپاره گزینه کودتا از طرف غربی‌ها، برای سلطت کردن نظام جمهوری اسلامی مطرح شد. این بار صادق قطب‌زاده (اولین مسئول رادیو و تلویزیون در نظام جمهوری اسلامی) برای انجام این کار انتخاب شد. در این طرح قرار بود تا با نقش آفرینی عمده از ارتش‌های ضدانقلاب، به رهبری قطب‌زاده و دوستانش، ابتدا جماران و چند مرکز استراتژیک منفرج شود و سپس به تسلط کودتاگران بر نقاط حساس، کار سقوط نظام جمهوری اسلامی به نتیجه برسد!اما با کشف یک خانه تیمی مملو از مواد منفجره و سلاح توسط پاسداران در منطقه جماران و نزدیک به منزل امام(ره)، کودتای قطب‌زاده کشف و عوامل آن دستگیر شدند. پس از طی مراحل بازجویی از سران کودتا، روشن شد که آیت‌الله شریعتمداری، در این ماجرا نقش داشته است!ا قطب‌زاده و دوستانش در اعتراضات خود اذعان کرده بودند، که از ابتدای شروع فعالیت برای انجام کودتا، توسط «سیدمهدی مهدوی»، شریعتمداری را در جریان امر قرار داده‌اند و بنا بر اعتراف «عباسی» داماد آیت‌الله شریعتمداری، مشخص شد که وی نه تنها در جریان کودتا بوده است، که مبلغ ۵۰۰هزار تومان هم حوزه علمیه قم در بیانه‌های، عدم‌صلاحت وی برای مقام مرجعیت را اعلام کرد و پس از آن، شریعتمداری روزگار را تا زمان فوت در سال ۱۳۶۵ ش، در آنزا گذراند.

مباهله برای اثبات دروغویی ضدانقلاب!
بعد از درگذشت آیت‌الله شریعتمداری، برخی از عناصر و جریانات ضدانقلاب در خارج از کشور، شایع کردند که وی هنگام بازجویی، مورد ضرب و شتم قرار گرفته است! این شایعه به‌تدریج به داخل منتقل شد. محمدی ری‌شهری در کتاب خاطراتش، ضمن روایت تمام مراحل بازجویی و ارائه سند از آن جلسات، خطاب به کسانی که ادعای دروغ‌های ضدانقلاب را در این زمینه نشر می‌دهند، می‌نویسد: «واقع‌مطلب اَحفظ‌شان مقام مرجعیت آیت‌الله شریعتمداری در تمام مراحل بازجویی ا همان است که عرض شد و با هر کسی که ادعای دیگری دارد، اینجانب آماده‌مباهله هستم.»

به هر روی در ماجرای کودتای قطب‌زاده و همراهی آیت‌الله شریعتمداری با آن، ری‌شهری با درایت و مدیریت صحیح، کاری کرد که هم ابعاد کودتا مشخص و کودتاگران رسوا شوند و هم تا سرحد امکان، شان آیت‌الله شریعتمداری حفظ شود و مهم‌تر اینکه توانست خطر بزرگی که می‌توانست نظام را با چالش‌های جدی مواجه کند، دفع کند.

«بی‌نوشت‌ها در گروه تاریخ موجود است.

می‌نویسد: «احترام به شخصیت وی اقتضا می‌کرد

تاریخ تشیع

باغ‌های همیشه بهار

کتاب «باغ‌های همیشه بهار: روایتی داستانی از زندگی امام محمدباقر(ع)» نوشته علی‌صغر عزتی‌پاک، داستان‌نویس معاصر از سوی انتشارات سوره مهر منتشر شده است. این کتاب روایتی از زندگی پنجمین امام شیعیان در ۳بخش مختلف است. بخش اول با عنوان باغ‌های همیشه بهار از زبان جابرین عبدالله انصاری، بخش دوم با نام روشنی‌های شهر با روایتی از عبدالله بن عطا و بخش سوم با عنوان سرود سال‌های عاشقی از زبان جابر جوفی نگاشته شده است. در این کتاب ۷۰جوان ر‌وی ۲فصل از آن هستند و فصل دیگر یک‌نامه بلند از عبدالله بن عطااست که همگی از نزدیکان امام‌محمدباقر(ع) بودند. برای نگارش این کتاب از منابع معتبر فراوانی جهت مستندات زندگی امام‌محمدباقر(ع) استفاده شده است. طیف سنی مناسب برای این اثر ۱۶تا ۲۰سال است اما کتاب به‌گونه‌ای نگاشته شده که مخاطب بزرگسال را هم جذب خود می‌کند. در بخشی از کتاب باغ‌های همیشه بهار می‌خوانیم: «چشم‌های سفیدش را بست: من لایق الطاف بزرگی شده‌ام! الطاف بزرگ! از همان

اول هم همینطور بود؛ از روزی که جوان‌ترین بیعت‌کننده با پیامبر گرامی‌مان در میان دو طایفه بزرگ اوس و خزرج بودم، تا همین امروز که یکی از عزیزترین‌های اهل‌بیت به شهر پیامبر احضارم کرده؛ شهر پیامبر! پیامبری که دیگر نمی‌توانم دوری‌اش را تحمل کنم. می‌دانی، عبدالله… حاضرم همین الان تمام هستی‌ام را بدهم تا یک‌نظر دیگر صورتش را ببینم. عشق این مرد، در دل من هر روز جوان و جوان‌تر می‌شود. دیگر تحمل دوری‌اش را ندارم.»

تاریخ پایداری

عارف ۱۲ساله

کتاب «عارف ۱۲ساله»؛ مادرانه‌های نوجوان شهید رضا پناهی به قلم سیدحسین موسوی از سوی انتشارات شهید کاظمی منتشر شده است. در معرفی این کتاب آمده است، رضا پناهی عارف ۱۲ساله‌ای است که شگرف‌ترین و عظیم‌ترین صحنه‌های از خود گذشتگی را در عمر کوتاه خود به نمایش گذاشت. ستاره درخشان کلاس اول راهنمایی که عظمت روحی او به تنهایی می‌تواند عالمی را روشن کند. رضا پناهی، حقیقت‌ورثانی است که ایمان و ایثار و تعهد و عشق و پایدندی او به ارزش‌ها، بزرگ‌ترین سرمایه اجتماعی برای تقویت باورهای دینی و ملی نوجوانان و جوانان است که این امر جزو اصلی‌ترین مسائل کشور محسوب می‌شود. در قسمتی از وصیت‌نامه شهید رضا پناهی آمده است: «هدف من از رفتن به جبهه این است که اولاً به ندای «هل من ناصر ینصرنی» لبیک گفته باشیم و امام عزیز و اسلام را یاری کنیم و آن وظیفه‌ای که امام عزیزمان بارها در پیام‌ها تکرار کرده که «هر کس که قدرت دارد واجب است به جبهه برود» و من می‌روم تا به پیام امام لبیک گفته باشم. آرزوی من پیروزی اسلام و ترویج آن در تمام جهان است و امیدوارم که روزی به یاری زرمندگان، تمام ملت‌های زیر سلطه آزاد شوند. کتاب «عارف ۱۲ساله» مادرانه‌های نوجوان شهید رضا پناهی در قطع رقی و ۸۰صفحه به زبانی به چاپ بیست‌ونهم رسیده است.

تاریخ معاصر

تاریخ شفاهی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران

کتاب «تاریخ شفاهی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران» به قلم محمدحسن‌روزی‌طلب‌و محمدرحمانی مجموعه آثار تاریخی خواندنی است که از سوی انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی منتشر شده است. در معرفی این کتاب آمده است: «اگر مدعی شویم که یکی از ارکان خروش مردم‌طی چند دهه

قبل از پیروزی انقلاب، سرخوردگی در حوزه سیاست خارجی بوده است سخن گزافی نگفتنیم؛ آنچه‌ان که شعار «استقلال» در کنار «آزادی» تبدیل به مهم‌ترین شعار جمهوری اسلامی شد. سرخوردگی ایرانیان در مواجهه با قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای از قاجار به آغاز شد؛ آنچه‌ان که دیپلمات‌های ما آموختند در مقابل قدرت، به جای تاکتیک و ترمش، بیشتر کرنش کنند تا کشور دچار تضرر بیشتر نشود. از قراردادهای ترک‌مانچای و گلستان تا تعیین تکلیف و پذیرفتن انواع اولتیماتوم‌های خارجی، سکوت در برابر توهمین بیگانگان به اعتقادات مهم‌مهمان و حتی اشغال ایران توسط متفقین این سیاست بر دستگاه سیاست خارجی ما حکمفرما بود… کتاب «تاریخ شفاهی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران» مصاحبه‌ها و گفت‌وگوهایی بامتصدیان سیاست خارجی جمهوری اسلامی است که با پیروزی انقلاب در دستگاه سیاست خارجی کشور منشأ آن بودند. از لایه‌های مصاحبه‌ها نحوه شکل‌گیری سیاست خارجی ایران، موضع کشورهای مختلف در قبال جمهوری اسلامی ایران، فعالیت سفرهای رساندن پیام انقلاب به اقصی نقاط جهان و فراز و نشیب‌های سیاست خارجی در زمان جنگ تحمیلی، دولت سازندگی، دولت اصلاحات و دوره حاکمیت اصولگرایان روشن می‌شود.

یکشنبه ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۱

شماره ۸۴۸۸